אלישבע

כּוֹס קְטַנָּה

מהדורה שניה

תל־אביב תרפ"ו

אלישבע

כּוֹס קְטַנָּה

שירים

מהדורה שניה

הוצאת «תומר»
תל־אביב תרפ״ו

אָהַבְתִּי הָרוּחַ קַל־הַכְּנָפַיִם,
אָהַבְתִּי אֶת שֶׁמֶשׁ־הָאוֹר,
וְשִׁיר־חֶדְוָה נוֹלַד עַל שְׂפָתַיִם,—
הַיּוֹם אֶת הַשִּׁיר לֹא אֶזְכֹּר...

„כְּבָר בָּאָה הָעֵת לִשְׁכֹּחַ, —
הֵן רַבּוֹת הַשָּׁנִים.
לֹא לָנֶצַח יוֹסִיפוּ לִפְרֹחַ
פִּרְחֵי־אַהֲבָה יְשָׁנִים”...

— אַךְ מַה לִּי? נַפְשִׁי עוֹד טֶרֶם
הִרְגִּישָׁה בִּמְלֹא־הַחַיִּים;
הַגֶּפֶן פּוֹרַחַת בַּכֶּרֶם,
הַפֶּרַח — בְּרֹךְ־דְּשָׁאִים.

וּמִי בִשְׁקָרָיו יְרַמֵּנִי?
חַי הַפֶּרַח — גֶּשׁ־נָא וְקְטֹף.
אֶת סוֹדִי יוֹדַעַת הַגַּנִּי:
חַיֵּינוּ, חַיֵּינוּ — אֵין סוֹף!

טוּסקבת, תרפ"ג.

נַפְשִׁי כָלְתָה לַחֲרוּזִים,
לַחֲלִיפַת דְּבָרִים קַלִּים,
אַךְ כָּל דְּבָרִים — רַק רְמָזִים
וּצְלִילֵיהֶם בָּלִים.

הַשִּׁיר כָּלוּא בְּתוֹךְ הַלֵּב...
הֲלֹא תִזְכּוֹר, לְבִּי הַדַּל,
כַּמָּה עָמֹק הָיָה הַכְּאֵב,
וְגַם הַכְּאֵב חָדַל.

וְלֹא נִשְׁאַר מִכְּאֵב וּצְחוֹק
כִּי אִם הַמְּיַת יָגוֹן טָמִיר...
וְשׁוּב דְּבַר הָאֱמֶת רָחוֹק
וְלֹא הוּשַׁר הַשִּׁיר.

מוסקבה, תרפ״ה.

לֹא הָיְתָה לִּי אֵם, לֹא יִהְיֶה לִּי בֵּן.
הַשֶּׁמֶשׁ – הוּא אוֹהֲבֵנִי אַהֲבַת־סוֹדוֹת,
הָאֲשֶׁר מְקַדְּמֵנִי עַל דַּרְכֵי־הַשָּׂדוֹת,
אַךְ לֹא הָיְתָה לִּי אֵם וְלֹא יִהְיֶה לִּי בֵּן.

אֲנִי הוֹלֶכֶת לְבָדָד לְאֹרֶךְ־הַמְּסִלָּה,
רֹאשִׁי זָקוּף וְהָרוּחַ אֶל פָּנַי...
הֲלֹא אֱמֶת הַדָּבָר, כִּי גַם אַתָּה, הָרוּחַ, חַי,
כִּי אֵין יָד אוֹהֶבֶת כְּיָדְךָ הַקַּלִּילָה?...

עוֹלָמִי רַב־נְגוֹהוֹת, כְּיוֹם רֵאשִׁית־הַסְּתָו
עַל שַׂדְמוֹת קָצִיר בְּאַרְצִי הַבְּרוּכָה,
עֵת כָּל הָאָרֶץ כַּשָּׁמַיִם לִמְנוּחָה,
עֵת כַּנֶּצַח לְהָדָר כָּל רֶגַע שֶׁל זָהָב.

וְאִם יָדַע לִבִּי, – כְּבָר שָׁכַח לְהִתְלוֹנֵן
עַל כִּי אֵין לוֹ אוֹהֵב מִלְּבַד הַיֹּפִי הַקָּר
עַל כִּי רֶטֶט דָּמִי – גַּם הוּא לִי כְּמוֹ זָר,
וְלֹא הָיְתָה לִי אֵם, וְלֹא יִהְיֶה לִי בֵּן...

מוסקבה, תרפ״ד.

נִרְאֵית לִי עִיר נִדַּחַת;
עָלֶיהָ הָעֶרֶב דּוֹמֵם,
וְהַבַּיִת שֶׁבּוֹ נוֹלַדְתִּי
עוֹמֵד בָּרְחוֹב הַשּׁוֹמֵם.
גַּם אָז הָעֵצִים הֶחֱרִישׁוּ,
הֶעָלִים נָשְׁרוּ לְאַט,
הָעֶרֶב בִּשְׁמֵי־הַבְּדֹלַח
הִדְלִיק כּוֹכְבֵי־הַשַּׁבָּת...

וְרָחוֹק – יָשַׁב לוֹ נַעַר
עַל סֵפֶר יָשָׁן־נוֹשָׁן
וְלָמַד בְּנִגּוּן־הַקֶּדֶם
בְּבֵית־מִדְרָשׁ יָשָׁן, –
וְהִגִּיעַ נִגּוּן־הָעֶצֶב
אֶל הָעִיר הָרְחוֹקָה,
וְהָיָה לְשִׁיר־הָעֶרֶשׂ
עַל שְׁנָתִי הַמְּתוּקָה.
יָשַׁנְתִּי וְלֹא שָׁמַעְתִּי...
הַבַּיִת כֻּלּוֹ שָׁקֵט,
וְכוֹכְבֵי־הַבְּדֹלַח בֵּרְכוּנִי
בִּשְׁלוֹם עַרְבֵי־שַׁבָּת.

מוסקבה, הרפ״ד.

נַפְשִׁי אָבְדָה וְאֵינֶנָּה,
וְעָלֶיהָ – גַּעְגּוּעַי...
לֹא אֵדַע אֵיפֹה אֶמְצָאֶנָּה –
הֲבַיַּעַר אִם בַּגַּיְא?

הֲלֹא הִיא נִלְכְּדָה בְּרֶשֶׁת
הַסְּבָכִים בְּמוֹרַד הָהָר?
הֲלֹא הִיא רוֹעֶדֶת, לוֹחֶשֶׁת
בְּמֵרוּץ מֵי הַנָּהָר?...

הַיּוֹם לַיַּעַר הָלַכְתִּי

לְחַפֵּשׂ אֶת נִשְׁמָתִי,

וְהִנֵּה – אֶת דְּרָכָיו שָׁכַחְתִּי

וְשָׁכַחְתִּי אֶת שִׁירָתִי.

וּמֵעִיק עָלַי הַצַּעַר,

וְהַשֶּׁמֶשׁ לֹא מְאִירָה...

אֵיפֹה טָמַנְתָּ, הַיַּעַר,

אֶת נַפְשִׁי הַצְּעִירָה?

מוסקבה, תרפ״ג.

שַׁ לֶּ כֶ ת

שַׁלֶּכֶת... כִּמְטַר־זָהָב הֶעָלִים
נוֹפְלִים עַל הָאֲדָמָה.
כָּל הַיּוֹם הֵם נוֹפְלִים, נוֹפְלִים,
מִסְתּוֹבְבִים בִּדְמָמָה...
לָמָּה תָּמוּת כָּל הַתִּפְאֶרֶת
שֶׁל חַיִּים יְרוּקִים?
לָמָּה נַפְשִׁי לְרַבִּים נִקְשֶׁרֶת –
וְכֻלָּם, כֻּלָּם רְחוֹקִים?

מְשָׁכוּנִי עֵינַיִם, קוֹלוֹת לִבְּבוּנִי, —
עוֹד מְעַט וְאֶהָב...
רוּחַ עָבְרָה — כֻּלָּם עֲזָבוּנִי,
כִּנְפֹל הֶעָלִים בִּסְתָו...
וְעוֹד אֶחָד לַדֶּרֶךְ בֵּרַכְתִּי —
וּשְׂפָתַי דּוֹמְמוֹת לְפָנָיו;
לֹא בָכִיתִי גַּם לֹא נֶאֱנַחְתִּי,
וְרַק לִבִּי כָּאָב.
בְּדַרְכֵי הַמֶּרְחָב לֹא עָלַי לָלֶכֶת!
לָמָּה, נַפְשִׁי, תֶּחֶרְדִי?
בֵּין צְלָלֵי הֶעָבָר, בֵּין עֲלֵי הַשַּׁלֶּכֶת
אֶשָּׁאֵר לְבַדִּי, לְבַדִּי...

מוסקבה, תרפ"ג.

שֶׁמֶשׁ־חֹרֶף, שֶׁמֶשׁ קַר
נִשְׁקָף אֶל חַלּוֹנִי.
שׁוּב בְּצֵל הַיּוֹם הַמָּר
אֶשְׁכַּח אֶת חֲלוֹמִי...

הַחוֹמוֹת עָלַי סְגוּרוֹת,
הַיּוֹם עָגוּם כָּל־כָּךְ;
וּבְעֵינֵי הָאֲפוּרוֹת —
הָאֹשֶׁר הַנִּשְׁכָּח.

בְּאָזְנַי – הֶמְיָה דַקָּה,
נוּגָה וַחֲרִישִׁית...
הֵן זְכוּרַתְנִי – בַּת מַלְכָּה
הָיִיתִי בְּרֵאשִׁית.

אַךְ הָאֹשֶׁר לַחֲלוֹם,
וְלִי – רַק יִסּוּרִים.
עַל לִבִּי, כְּעַל הַיּוֹם –
שָׁמַיִם אֲפוּרִים.

מוסקבה, תרפ״ג.

גַּם אוֹתְךָ לֹא יָדַעְתִּי,
לְעֵינֶיךָ הַזַּכּוֹת
אַף פַּעַם לֹא נָגַעְתִּי
בִּנְשִׁיקוֹת.

הַקּוֹל הַמַּגִּיעַ
עַד תְּהוֹם־נַפְשִׁי
בְּאָזְנַי לֹא הִשְׁמִיעַ
דְּבַר־חִבָּה חֲרִישִׁי.

רַק דִּבְרֵי־חוֹל דִּבַּרְנוּ, —
אֵין עַל מָה לַחֲלוֹם.
בַּדִּמְדּוּמִים עָבַרְנוּ,
וְלֹא נִדְלַק הַיּוֹם.

אוֹמְרִים שֶׁלֹּא תִּשְׁכָּחֵנִי...
וְלִי — מַה לֵאמֹר?
גַּם לֹא תִזְכְּרֵנִי, —
כִּי אֵין מַה לִזְכּוֹר.

מוסקבה, תרפ״ג

עֵינֵי עוֹפֶרֶת
(זֶמֶר)

עֵינֵי־עוֹפֶרֶת הָיוּ לִבְחִיר־אַהֲבָתִי:
עָנָן כָּבֵד הֶאְפִּיל אֶת יוֹם־נְעוּרַי...
אוּלָם בְּצֵל־הֶעָנָן פָּרְחָה נִשְׁמָתִי,
כְּחֵץ־בָּרָק מִתּוֹךְ הֶעָב – שִׂמְחַת־אַהֲבָתִי.

כִּשְׁמוֹעַ לְגַלֵּי־הַיָּם שָׁמַעְתִּי לְקוֹלוֹ;
קְרִיאַת חֵרוּת וְחֶדְוָה שָׁמַעְתִּי מֵרָחוֹק.
וְשֶׁקֶר –קוֹל־הַקְּרִיאָה, וְשֶׁקֶר – כֻּלּוֹ,
וְלִי עָרֵב עַד־מְאֹד, – וְהֶאֱמַנְתִּי לוֹ.

יֵשׁ שׁוֹאֲלִים אוֹתִי: מַדּוּעַ נָעִים לָךְ הַסְּתָו
עִם שְׁמֵי־עוֹפֶרֶת שֶׁלּוֹ וְעֶצֶב־רוּחוֹתָיו?
– אֵינָם יוֹדְעִים, אֵינָם יוֹדְעִים: קוֹל רוּחַ–
קוֹל דּוֹדִי,
בְּשַׁחַק יוֹם מְעֻנָּן תָּמִיד אֶרְאֶה עֵינָיו!

מוסקבה, תרפ״ב.

דִּבְרֵי שִׁירָה מָרִים וּגְאֵיוֹנִים
אוֹמְרִים לִי: אַהֲבָה מָרָה מִמָּוֶת.
בְּחֹשֶׁךְ לֵיל הַלְּבָבוֹת תּוֹעִים
וּמִתְלַבְּטִים בְּאַחֲרִית עֲצֶבֶת.

הִנְנִי רוֹאָה אֶת תְּהוֹם הַיֵּאוּשׁ וְהַכְּאֵב,
אֶת קוֹל הַתְּלוּנָה אֲנִי שׁוֹמַעַת,
אֶת רֶטֶט הַקְּלָלָה שֶׁל נִשְׁבְּרֵי־הַלֵּב
וְאִם צָדְקוּ — אֵינִי יוֹדַעַת.

אֲנִי יוֹדַעַת רַק דָּבָר אֶחָד:
כִּי עַל חַיַּי זָרוּעַ אוֹר עֵינֶיךָ,
כִּי חַם הַבַּיִת בּוֹ אָשְׁרִי נוֹלַד,
וְלֹא אֶשְׁאַל אִם זֹאת – אַהֲבָתֶךָ.

מוסקבה, תרפ״ד.

שָׁלוֹם!

וְסוֹף־כָּל־סוֹף הִגִּיעַ
יוֹמִי הַמְאֻשָּׁר:
בֵּינִי וּבֵין הָרָקִיעַ
אֵין שְׁלִישִׁי, אֵין זָר!
חַלּוֹן־בֵּיתִי פָּתוּחַ
לְאֹשֶׁר־הָעוֹלָם —
יָבוֹא־נָא אָחִי הָרוּחַ,
יְחַבְּקֵנִי עוֹד פַּעַם.

שָׁלוֹם לְהוֹד־הַיַּעַר,
הַמְרַנֵּן בַּסַּעַר,
הַמְזַמֵּר לִי חֶרֶשׁ
בְּדִמְדּוּמִים שִׁיר־עֶרֶשׂ.
וְאִם לָבוֹא אֵחַרְתִּי,
יִסְלַח־נָא אַשְׁמָתִי:
כִּי לוֹ לְבַדּוֹ שָׁמַרְתִּי
מֵיטַב־אַהֲבָתִי.

מוסקבה, תרפ״ד.

שִׁיר־הַבֹּקֶר

בַּשָּׁמַיִם גִּיל וּצְחוֹק,
אוֹר־הַבֹּקֶר מָתוֹק,
בָּא צִלְצוּל־פַּעֲמוֹנִים
מִן הַכְּפָר הָרָחוֹק.

כְּסוּת אֲדִים כְּחַלְחַלִּים
בַּמֶּרְחָק, — כְּגַלִּים,
גַּלֵּי־יָם תַּעֲלוּמוֹת
לְעֵינַי מִתְגַּלִּים.

לִי הַיָּם וְלִי סִירָה
כֹּה קַלָּה, מְהִירָה;
תִּשָּׂאֵנִי לַמֶּרְחָק
עַל גַּלֵּי־הַשִּׁירָה.

וּמֵעֵבֶר לַיַּמִּים
הֵיכְלֵי אוֹר קָמִים, —
שָׁם אֵרֵד וְאֶכָּנֵס
אֶל קִרְיַת־הַקְּסָמִים.

מוסקבה, תרפ״ג.

לִפְנוֹת־עֶרֶב

לִפְנוֹת־עֶרֶב מַחֲרִישִׁים הָאִילָנוֹת,
חֲלוֹמוֹת תּוֹעִים בַּיָּעַר.
לִפְנוֹת־עֶרֶב מִתְאַבְּלִים הָאִילָנוֹת,
מְחַכִּים לְאוֹר־הַסָּהַר, —
כִּי יוֹפִיעַ וְיָאִיר עַל כָּל־נָתִיב,
עַל כָּל־גֶּזַע וְצַמֶּרֶת,
וְתִרְעַד שֵׁנִית הַתֵּבֵל מְלֵאַת־זִיו,
וְתִלְבַּשׁ גְּאוֹן תִּפְאֶרֶת.

לִפְנוֹת עֶרֶב כִּי תֵלֵךְ בִּשְׁבִיל בּוֹדֵד,
זָר לְךָ יְגוֹן־הַיַּעַר;
אֵין מַקְשִׁיב לְהֶמְיַת־לֵב נוּגֶה־נוֹדֵד,
אֵין מֵבִין לְסוֹד־הַצַּעַר.
וְהַלֵּב בִּבְדִידוּתוֹ, בְּחשֶׁךְ־יִסּוּרָיו
מִתְיַפֵּחַ בְּדוּמִיָּה,
וְעוֹרֵג אֶל זִכְרוֹנוֹת, אֶל זֹהַר־נְעוּרָיו, —
אֶל הַסַּהַר כִּי יוֹפִיעַ...

מוסקבה, תרפ״ג.

בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר

בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר נִגַּשְׁתִּי
אֶל חַלּוֹנִי.
אַךְ בִּנְשִׁיבַת הָרוּחַ הִרְגַּשְׁתִּי,
וַאֲנִי – לֹא אֲנִי.

. . . .

בַּיַּעַר, בְּמִסְגֶּרֶת הַיֶּרֶק,
גַּרְגְּרִים אֲדֻמִּים;
רְצוּעַת הַשַּׁחַר בּוֹעֶרֶת
בַּדִּמְדּוּמִים.

עוֹד יֵשׁ לַהֲבַת דָּם שְׁבוּיָה
תַּחַת אֵפֶר שָׁנִים;
עוֹד יָפָה מַחֲרֹזֶת יָמַי, הַתְּלוּיָה
עַל חוּט הַשָּׁנִי.

עוֹד בַּיַּעַר רַגְלַי צוֹעֶדֶת
בַּדֶּרֶךְ הַיְרוּקָה,
וּבְכָל אֱגֶל טַל רוֹעֶדֶת
נִשְׁמָתִי — קְדֻשַּׁת נְשִׁיקָה.

וְהָרוּחַ בְּפָנַי נוֹגַעַת
נְגִיעָה קַלָּה...
מַה טּוֹב, מַה טּוֹב לָדַעַת,
כִּי הַשֶּׁמֶשׁ עָלָה!

מוסקבה, תרפ״ד.

עַרְבִית

אַט מְצַלְצֵל פַּעֲמוֹן־הָעַרְבִית.
חֶרֶשׁ עוֹנֶה לוֹ בַּיַּעַר הַהֵד:
תַּחַת הָאֹרֶן רֹאשׁוֹ מְנַדְנֵד
פֶּרַח־הַפַּעֲמוֹנִית.

כְּחוֹל־הָעֵינַיִם, נוֹגֶה וְחוֹלֵם,
הוּא לֹא יָזוּז בְּשְׁרַב־צָהֳרַיִם;
הוּא מִתְעוֹרֵר עִם רוּחוֹת בֵּין־עַרְבַּיִם,
עֵת מְצַלְצֵל פַּעֲמוֹן־הָעַרְבִית.

עוֹד לוֹהֲטִים עַנְנֵי־מַעֲרָב,
אַךְ בַּחֹרְשָׁה צְלִיל־הַכֶּסֶף עוֹבֵר:
תַּם יוֹם־הַקַּיִץ... עֵת לְזַמֵּר
שִׁיר אַגָּדַת־הָעַרְבִית.

קוֹל־פַּעֲמוֹן אֶת הַלַּיְלָה מַכְנִיס.
אֶת הַשָּׁלוֹם לֹא יַפְרִיעַ אָדָם.
חַג לוֹ לַיַּעַר, – וְטֶרֶם נִרְדַּם
הוּא מְזַמֵּר אֶת שִׁירַת־הָעַרְבִית.

מוסקבה, תרפ״ג.

הַיּוֹם הַשֶּׁמֶשׁ כֹּה צְנוּעָה, —
רַק בְּגָבְהָהּ תָּצִיץ;
מַחֲרִישׁ הַיַּעַר, אֵין תְּנוּעָה;
נִרְדַּם כָּל צִיץ,
נִכְלַם כָּל פֶּרַח וְעָצֵב,
נִשְׁקַע בְּהִרְהוּרָיו...
וְעַל־כָּרְחוֹ חוֹזֵר הַלֵּב
אֶל יִסּוּרָיו.

מֵאָז הַבֹּקֶר עַל הַיְקוּם
יָרַד וִילוֹן
שֶׁל עֲיֵפוּת וְשִׁעֲמוּם,
כֹּה דַק וְכֹה עָגוּם...
וּמַשֶּׁהוּ הַלֵּב לוֹחֵץ:
אֵין עוֹד תְּשׁוּבָה,
לְכָל יְמֵי־הַחַג יֵשׁ קֵץ, —
הוּא מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא...

מוסקבה, תרפ״ג.

אֳרָנִים

אֳרָנִים יְרוֹקִים בְּיַעֲרוֹת מוֹלַדְתִּי!
שִׁמְרוּ מְנוּחָתִי וְשִׂמְחַת־נִשְׁמָתִי.
יֵשׁ הַרְבֵּה אִילָנוֹת בְּאַרְצִי הַנָּאוָה, —
רַק לָכֶם יְדוּעָה חָכְמַת הַשַּׁלְוָה.

עִם הָנֵץ הַחַמָּה אֶל רְקִיעַ אוֹרוֹת
תִּשְׂאוּ כַּפֵּיכֶם — קְנֵי־מְנוֹרוֹת.
כָּךְ מִקֶּדֶם עָמְדוּ בְּהֵיכַל־אֱלֹהִים
אֲחֵיכֶם — אַרְזֵי־לְבָנוֹן גְּבוֹהִים.

מוסקבה, תרפ״ד.

י

זֶמֶר

מִי אַתְּ הַיּוֹצֵאת עִם עֶרֶב
לִתְעוֹת בְּדַרְכֵי־הַסְּתָו,
עֵת בַּשָּׁמַיִם בּוֹעֶרֶת
עֲטֶרֶת־הַמַּעֲרָב ?
מִי אַתְּ כִּי חָוְרוּ פָּנַיִךְ,
עֵינַיִךְ עוֹרְגוֹת־כָּלוֹת ?
לָמָּה הִסְתַּרְתְּ אֶת כְּנָפַיִךְ
הָרְחָבוֹת, הַקַּלּוֹת ?

– עַלְמָה צְעִירָה הִנֵּנִי,
עַלְמָה תַּמָּה, עֲנֻגָּה;
אֵין אִישׁ בָּעוֹלָם אוֹהֲבֵנִי,
לָכֵן גּוֹרָלִי – תּוּגָה.

מִשַּׁחַר עַד כְּלוֹת הָעֶרֶב
אֶרְאֶה – אִילָנוֹת, עֲשָׂבִים,
הַפְּרָחִים עַל־יַד הַדֶּרֶךְ
הַדַּלִּים – גַּם הֵם אוֹהֲבִים!

וַאֲנִי בֵּין חוֹמוֹת נוֹלַדְתִּי
בָּעֶרֶב, בִּימֵי־הַסְּתָו;
חַיַּי בַּשֶּׁקֶר אִבַּדְתִּי,
וְהִנְנִי גַּלְמוּדָה עַכְשָׁיו.

אָמְנָם הָיוּ לִי כְּנָפַיִם, —
וְלֹא הִרְגַּשְׁתִּי בָּהֶן...
וְעַכְשָׁיו בְּעֶרֶב־בָּעֶרֶב
לִבִּי בוֹכֶה עֲלֵיהֶן.
אַךְ טוֹב, כִּי הַשֶּׁמֶשׁ נוֹשֶׁקֶת
לִפְעָמִים חֲרוֹן־לְחָיַי,
וְיָדַעְתִּי: בְּיַם־הַשֶּׁקֶט
יִשְׁקוֹט גַּם יְגוֹן־חַיַּי

מוסקבה, תשרי תרפ״ג.

בַּדֶּרֶךְ

הֶמְיָה עֲגוּמָה וְדַקָּה
בֵּין חוּטֵי־טֶלֶגְרַף הוֹמָה.
הוֹי, הַיּוֹם הַדֶּרֶךְ כֹּה אֲרֻכָּה
וְהַתֵּבֵל כֹּה שׁוֹמֵמָה!

הִתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם עָבִים,
וְלֹא זֹהַר וְלֹא חֶדְוָה.
בְּמוֹרַד־הַגִּבְעָה הִתְעַצְּבוּ עֲשָׂבִים,
כְּסוּת־אָבָק עֲלֵיהֶם שָׁכְבָה.

הָאֹפֶק כֻּלּוֹ עֲרָפֶל.
הוּא רוֹעֵד, רוֹמֵז, מְהַבְהֵב...
וְהוֹמֶה, וְהוֹמֶה שִׁעֲמוּם־בַּרְזֶל
אֶת נִגּוּנוֹ הֶעָצֵב.

לִקְרַאת־מִי יָצָאתִי הַיּוֹם?
אֵין עוֹבֵר בַּדֶּרֶךְ, אֵין שָׁב...
וַאֲנִי קוֹטֶפֶת פֶּרַח אָדֹם
וּשְׂפָתַי לוֹחֲשׁוֹת: לַשָּׁוְא.

מ״סקבה, תרפ״ד.

קָשֶׁה לִחְיוֹת בְּעוֹלָמִי –
עוֹלָם אַחֵר אֵינִי יוֹדַעַת.
הַיּוֹם בָּהִיר, וְתַם יוֹמִי
עִם מוֹת הַשֶּׁמֶשׁ הַשּׁוֹקַעַת.

מָה אֲיַחֵל מִשְּׁחוֹר הַלֵּיל?
גַּם חֲלוֹמוֹת גּוֹוְעִים עִם שַׁחַר...
וּפֶרַח קַט יָקָר לַלֵּב
מִכָּל רִקְמַת דִּמְיוֹן נִשְׁכַּחַת.

לֹא שָׁם, מֵעֵבֶר גְּבוּל הַיּוֹם,
אֶמְצָא פִּתְרוֹן חִידַת הַנֶּפֶשׁ;
פֹּה בְּחֶבְלֵי הַכִּלָּיוֹן
פְּנִינַת אֱמֶת צְפוּנָה בָּרֶפֶשׁ.

דַּרְכִּי סְלוּלָה בַּאֲבַק חֻלִּין,
וְשֶׁמֶשׁ־עַד עָלַי זוֹרַחַת.
לֹא אֶמָּלֵט מִכְּאֵב וָפַחַד,
וְלֹא אֶבְגּוֹד בְּגוֹרָלִי.

מוסקבה, תרפ״ג.

נוֹשָׁנוֹת

(מעין רומנס)

הַמֵּיתָרִים שָׁרִים, קוֹבְלִים...
לִבִּי, מָה אַתָּה חָפֵץ?
יָשָׁן הַפִּזְמוֹן: הַפְּרָחִים נוֹבְלִים,
הַיָּמִים יָעוּפוּ כַּחֵץ.

הָאִילָן הוּא יָרוֹק, עַל כָּל בַּד וָבַד
מְהַבְהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת הַנֵּר.
עוֹד מְעַט – וַחֲלוֹם־יַלְדוּת נֶחְמָד
עִם עֲשַׁן־הַנֵּרוֹת יִתְפַּזֵּר.

וְהַלֵּב טוֹעֵן: הַאִם הוּא אָשֵׁם
כִּי קוֹבְלִים הַמֵּיתָרִים,
כִּי לְסֵתֶר חֶפְצוֹ אֵין תַּכְלִית, אֵין שֵׁם,
כִּי חַיִּים גַּם הַקְּבָרִים?

עַל קֶבֶר אִמִּי, עַל קֶבֶר יַלְדוּת
הַשֶּׁלֶג יִמַּס עִם אָבִיב.
וְהֵם אוֹמְרִים — גַּם אֲנִי אָמוּת...
מַה בְּכָךְ, אִילָנִי הֶחָבִיב?

מוסקבה, תרפ"ג.

חֲרוּז נִשְׁכָּח

„כָּךְ אָמַר לְבָבִי, וְאַחַר נֶאֱנַח"...
אֵי־מִזֶּה נִכְנְסוּ הַדְּבָרִים אֶל נַפְשִׁי.
כָּל הַיּוֹם הִיא נִשְׁמַעַת לְקוֹל־חֲרִישִׁי
הַלּוֹחֵשׁ בְּלִי־הֶרֶף עַל דָּבָר שֶׁנִּשְׁכָּח.

מִי יוֹדֵעַ לָמָּה אַנְחַת־לְבָבִי?
לְפִרְחֵי־תַאֲוָה שֶׁל לֵילוֹת־הַזָּהָב,
לְמִשְׁמֶרֶת־הָאשֶׁר שֶׁל לֵב נֶאֱהָב,
לַחֲלַל־הָרָקִיעַ בְּאֵין כּוֹכָבִי?...

יֵשׁ לִי פְּנַאי לְהַקְשִׁיב... יוֹם הַחֹרֶף לָבָן,
עַד שָׁמַיִם עוֹלִים עַמּוּדֵי־הֶעָשָׁן,
גַּם בַּחוּץ גַּם בַּחֶדֶר רַבָּה הַדְּמָמָה...
כֵּן, לִבִּי מְרַחֵשׁ וְלוֹחֵשׁ לִי דְבַר־מָה...

בְּקִפְאוֹן הַשָּׁמַיִם נָמוֹג הֶעָשָׁן,
עוֹד פַּעַם נִסְתַּלֵּק הַדָּבָר הַיָּשָׁן,
וְנִשְׁאַר רַק הֵדוֹ בַּחֲרוּז הַנִּמְשָׁךְ:
„כָּךְ אָמַר לְדָבִי, וְאַחַר נֶאֱנָח”...

טוסקבה, תרפ״ד.

וְהָיָה דִמְיוֹנִי לִמְצִיאוּת,
וּבֵינֵינוּ — יַמִּים רוֹעֲשִׁים,
וּבַלַּיְלָה זוֹרְחִים — אֵין מִסְפָּר —
עַל רָאשֵׁי כוֹכָבִים חֲדָשִׁים.

מָה אֹמַר? — כָּךְ הָיָה רְצוֹנִי.
מֵעוֹלָם לֹא נָטַעְתִּי פְּרָחִים,
לֹא גִדַּלְתִּי דָבָר מֵעוֹלָם, —
חוּץ כְּכֶם, חֲלוֹמוֹת נִשְׁכָּחִים!

אִם שָׁגָה גוֹרָלִי הַפַּעַם,
וְנָגַעְתִּי בְסוֹד חֲלוֹמִי, —
הַאוֹשִׁיטָה יָדִי לְחַלֵּל,
לְהַחֲרִיב אַגָּדַת עוֹלָמִי?

וְכִי מַה בַּפִּתְגָּם הַיָּפֶה:
„אוֹהֲבִים וְאֵינָם נִפְגָּשִׁים"?

. . . .

— שׁוּב הַלַּיְלָה. וְזֵכֶר צוֹרֵב.
וּבֵינֵינוּ — יַמִּים רוֹעֲשִׁים...

תל־אביב ל"ג בעמר תרפ"ה.

לִפְנֵי בֵּיתִי עוֹבְרִים גְּמַלִּים

בַּבֹּקֶר, בָּעֶרֶב, בַּיּוֹם...

חַיֵּי אָדָם — עֲמַל נְמָלִים,

חַיֵּי כָּל לֵבָב — חֲלוֹם.

בִּשְׁקוֹעַ הַשֶּׁמֶשׁ עַל יוֹם עֲבוֹדָה,

כּוֹכְבֵי זִכְרוֹנוֹת עוֹלִים —

לְהַשְׁקִיט כָּל נֶפֶשׁ גַּלְמוּדָה

לְאַחֵד לְבָבוֹת נִבְדָּלִים.

זָכוֹר אֶזְכָּרְךָ, וְלֹא אַאֲמִין,
כִּי זָר לִי אַתָּה וְנִבְדָּל...
אוּלָם – מָתַי תּוּכַל לְהָבִין
אֶת הַחֵן שֶׁבְּרֹאשׁ גָּמָל?

תל־אביב, תשרי, תרפ"ו.

מַה שֶׁהָיָה מֵעֵבֶר לַיָּם, —
לָמָּה הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה עוֹד פַּעַם?
... לִתְפֹּשׂ מֶבָּט עֵינַיִם זָרוֹת.
זָרוֹת עוֹד אֶתְמוֹל, וְהַיּוֹם — יְקָרוֹת.
לְהַקְשִׁיב בִּקְרִירוּת לְקוֹל מְדַבֵּר
וְלִשְׁמֹעַ דָּבָר — לְגַמְרֵי אַחֵר;
וְלַהֲגוֹת בֵּינְתַיִם בְּסֵתֶר לִבִּי:
בִּשְׁעַת הַפְּרִידָה אֵיךְ יִלְחַץ יָדִי?...

אַךְ חֲבַל! כֹּה מְעַט לָנוּ נִתַּן
מִמִּשְׂחָק זֶה נָעִים וְיָשָׁן!
רֶגַע אֶחָד – שָׁבוּעוֹת הַפְסָקָה –
וְאַחַר כָּךְ, – מִי יוֹדֵעַ? – גַּם הַשִּׁכְחָה...
וְתָמִיד אֵיזֶה שִׁיר שֶׁבְּסֵתֶר נוֹלָד,
וַאֲשֶׁר בְּוַדַּאי לֹא יִשְׁמַע רַק אֶחָד...
כָּל זֶה הָיָה עוֹד מֵעֵבֶר לַיָּם,
אַךְ כָּל זֶה חָדָשׁ וְיָפֶה לְעוֹלָם!

תל־אביב, סיון תרפ״ה.

הַמֶּלֶךְ חַי

לְפָנִים הָיִיתִי אוֹמֶרֶת:
מַלְכָּה אֲנִי.
יוֹם וָלַיְלָה אֲנִי שׁוֹמֶרֶת
עַל פֶּתַח אַרְמוֹנִי,
יוֹם וָלַיְלָה אֲנִי מְיַחֶלֶת
לַמֶּלֶךְ שֶׁיָּבֹא,
חֶרֶשׁ יִדְפֹּק בַּדֶּלֶת
וְיִתֵּן לִי אֶת לְבָבוֹ.

וְהַמֶּלֶךְ יָפֶה כַּנַּעַר,
יָחִיד מִבְּנֵי אֲדָמָה!
עֵינָיו – שְׁנֵי יַמֵּי זֹהַר,
נִשְׁמָתוֹ – נְשִׁיקַת הַחַמָּה...
כָּכָה בֵּין חֲלוֹמוֹת תָּעִיתִי...
וְאֶפְשַׁר שֶׁכָּל זֶה – אֱמֶת,
רַק בְּאַחַת טָעִיתִי:
מַה אִם הַמֶּלֶךְ – מֵת?...

עַל חֲלוֹם מַלְכוּתִי אֲנִי צוֹחֶקֶת:
הַיּוֹם לֹא אֹמַר כָּזֹאת.
הַכֹּל יוֹדְעִים: אֵלֶּה דִּבְרֵי שֶׁקֶר,
רַק מִלִּים נַחֲרָזוֹת.

בִּמְקוֹם לְחַכּוֹת לַמֶּלֶךְ,
מוּטָב שֶׁאֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ יָמַי,
וּמֵהַיּוֹם וְאֵילָךְ
אֶשְׁכַּח אֶת חֲלוֹמוֹתַי.
יְהִי כָּךְ. הַדָּבָר יָדוּעַ
וְלֹא אֲסָרֵב...
וְאִישׁ לֹא יָבִין, מַדּוּעַ
בְּכָל זֹאת שָׂמֵחַ הַלֵּב,
מָה הוּא הַסּוֹד שֶׁשָּׁמַרְתִּי,
הַיָּקָר לִי מִכָּל חַיַּי?
— מִלָּה קְטַנָּה שֶׁלֹּא אָמַרְתִּי:
אֶפְשָׁר שֶׁהַמֶּלֶךְ חַי!

מוסקבה, אדר תרפ״ח.

עוֹד בַּיּוֹם אֲנִי הוֹלֶמֶת,
וּבַלַּיְלָה – עֵר לִבִּי;
עֵת אָשִׁיר – נַפְשִׁי דוֹמֶמֶת,
וְאָדֹם – שִׁיר פֶּלֶא בִּי.

מֵחַיּוֹם שֶׁבּוֹ שָׁמַעְתִּי
קוֹל מֵעֵבֶר לַחַיִּים –
לוֹ נִכְנַעְתִּי, לוֹ נִשְׁבַּעְתִּי,
וְחַיַּי – חֲזוֹן פְּלָאִים.

אִם קָשֶׁה עֲמַל הַדֶּרֶךְ,
אֲשֶׁר רַב וּמְרוֹמֵם
לִי נִתַּן: לִכְרֹעַ בֶּרֶךְ
לִפְנֵי אֵל שֶׁאֵין לוֹ שֵׁם.

וְלִבִּי שָׁבוּי לַפֶּלֶא,
וְשִׁירִי רַק לַדְּמָמָה...
מִי כָּמוֹנִי מִבְּנֵי חֶלֶד
מֵאֲשֶׁר עַל אֲדָמָה?!

תל־אביב, סיון תרפ״ח.

הַתֹּכֶן:

המהדורה השניה של
הספר „כוס קטנה" יצאה
בהוצאת „תומר" בחודש אב
שנת חמשת אלפים שש
מאות שמונים ושש ליצירת
עולם ונדפסה באלפים
אקסמפלרים בדפוס
„אחדות" תל־אביב
הסמל של הציר ב. צוקרמן

המהדורה הראשונה של
הספר „כוס קטנה" יצאה
בהוצאת „תומר" בחדש אייר
שנת תרפ"ו ונדפסה באלפים
אקסמפלרים בדפוס
„אחדות" תל־אביב

הכתובת:

הוצאת „תומר", תל־אביב, אלנבי 29.

בהוצאת „תומר"

(תל־אביב, אלנבי 29)

:: :: עומדים להופיע: :: ::

אלישבע – ספורים :: ::

אלישבע – שירות גנוזות